

Jumalan lupaukset Israelille

”Muistakaa hänen ihmetöitensä, jotka hän on tehnyt, hänen ihmeitensä ja hänen suunsa tuomioita, te Israelin, hänen palvelijansa, siemen, Jaakobin lapset, te hänen valittunsa” (1.Aik.16:12–13). Raamatussa Israel on valittu kansa, omaisuuskansa, joka Uudessa testamentissa on myös Kristuksen seurakunnan nimi. Valinta saattaa johtaa ajatukseen, että Jumala on jotenkin puolueellinen pitäen yhtä kansaa muita parempana. Korvausteologiaan kuuluu tämäntapainen ajatus: yksi erillinen kansa ei voi olla erityinen valittu, koska Jumala ei tee erotusta kansojen välillä. Se onkin totta, mutta Israelin valinta on silti raamatullinen tosiasia.

JUHANI AITOMAA

Valinta ei ole Israelin omaa ansiota. ”Ei Herra sentähden ole mielistynyt teihin ja valinnut teitä, että olisitte lukuisimmat kaikkia muita kansoja, sillä tähän olette kaikkia muita kansoja vähälukuisemmat, vaan sen tähden, että Herra rakasti teitä ja tahtoi pitää valan, jonka hän oli vannonut teidän isillenne; niin Herra vei teidät pois väkevällä kädellä ja vapahti sinut orjuuden pesästä, faraon, Egyptin kuninkaan, käsistä” (5.Moos.7:7–8). 5.Moos.9:5 on muistutus Israelille sen lähestyessä Kanaanin maata: ”Et sinä vanhurskautesi ja oikeamielisyytesi tähden pääse ottamaan heidän maatansa omaksesi, vaan näiden kansojen jumalattomuuden tähden Herra, sinun Jumalasi, karkoittaa heidät sinun tieltäsi ja täyttääkensä, mitä Herra valalla vannoen on luvannut sinun isillesi, Abrahamille, Iisakille ja Jaakobille.”

Se, että Jumala sanoo rakastavansa Israelia, ei merkitse, ettei Hän rakastaisi muita kansoja. Israelin tehtävä oli välittää tietoisuus Jumalan rakkaudesta kaikkien kansojen keskuuteen. Kun ajatellaan Israelin valintaa ja Jumalan lupauksia, on ymmärrettävä, ettei Jumala valinnut Israelia niinkään sen itsensä tähden, vaan koko maailman tähden ja koko maailman puolesta. Tämä periaate alkaa jo Aabrahamista. Aabraham valittiin vedenpaisumuksen jälkeen, josta vain Nooa perhekuntineen säästy. Aabrahamin syntymän ja Nooan kuoleman välillä oli vain muutama vuosi.

Pian vedenpaisumuksen jälkeen ihmiskunta oli taas tehnyt itselleen epäjumalia. Nimrodia, joka oli syntynyt noin 250 vuotta ennen Aabrahamia, palvottiin jumalanpoikana ja aurinkojumalana. Jumala teki liiton yhden ihmisen, Aabrahamin kanssa, ja lupasi hänelle: ”Sinussa tulevat siunatuiksi kaikki sukukunnat maan päällä.” Aabrahamin siunaus koskee kaikkia kansoja. Roomalaiskirje 4:17 mainitsee hänet ”monien kansojen isäksi”, ennen muuta Aabraham on uskon isä, ja siksi

meidän kaikkien isä, kuten Roomalai kirje 4:16 sanoo.

Nimi Israel annettiin Aabrahamin pojalle Jaakobille, josta tuli Israelin heimon kantaisä. Tämän heimon kautta Jumala jatkoi suunnitelmaansa siunata kaikkia kansoja. Malakia 3:6 alkaa sanoilla ”Minä Herra en muutu.” Raamattu ilmoittaa meille Jumalan, joka ei muutu. Jumala on iankaikkinen, samoin Hänen sanansa. Se, että Israel ei halunnut olla Jumalan liitossa kansana, ei tee tyhjäksi Jumalan päätöstä. Jos Jumala muuttaisi sanansa aika ajoin, riippuen ihmisen tekemisistä, Hän ei olisi mikään Jumala. Jumala on uskollinen ennen muuta omalle sanalleen.

Jeremia 31:35–37 on merkittävä lupaus. Siinä Jumala sitoo lupauksensa omaan luomistyöhönsä. Jos ihminen voi päästä perille Hänen äärettömydestään, niin Jumalan lupaus ja liitto mitätöityy. Ihmiselle se on tietenkin mahdotonta. Herra viittaa

▼ **Jumala sitoo lupauksensa Israelille omaan luomistyöhönsä.**

▲ Matt. 26:26-29 luumme Jeesuksen viimeisestä pääsiäisateriasta.

siihen, että yhtä mahdotonta on, että Hänen sanansa koskien liittoa Israelin kansa mitätöityisi. "Näin sanoo Herra, joka on pannut auringon valaisemaan päivää, kuun ja tähdet lakiensa mukaan valaisemaan yötä, hän joka liikuttaa meren, niin että sen aallot pauhaavat. Herra Sebaot on hänen nimensä. Jos väistyvät nämä lait minun kasvojeni edestä, silloin myös lakkaavat Israelin jälkeläiset olemasta kansa minun kasvojeni edessä ainiaan. Näin sanoo Herra: Jos voidaan mitata taivaat ylhäällä ja tutkia maan perustukset alhaalla, silloin vasta minä hylkään Israelin jälkeläiset kaikki kaiken sen tähden, mitä he ovat tehneet, sanoo Herra" (Jer.31:35–37).

Tämä liittyy myös pelastukseemme. Kuten Jumalan sana Israelille on voimassa, on myös pelastuksemme Kristuksessa varma ja kestävä. Ei ole mahdollista kuulla Herran sanaa, Hänen ääntään ilman Raamatun ilmoitusta Jeesuksesta Messiaasta. Tämän ilmoituksen saivat jo muinaisen ajan ihmiset omistaa uskon kautta Häneen, joka oli tuleva. Me uskomme Häneen, joka on jo tullut, Kristukseen ja Hänen paluuseensa. Niin kauan, kun kansojen ihmiset eivät ota vastaan Jumalan tarjoamaa sovittusta,

synti, sota ja kuolema hallitsevat.

Koska myös Israel on tottelematon, eikä alistu Jumalan hyvään suunnitelmaan, Jumalan pitää kurittaa sitä. 5.Moos.8:5 "Tiedä siis sydämessäsi, että Herra, sinun Jumalasi, kasvattaa sinua niin kuin isä kasvattaa poikaansa" ja 3.Moos.26:18 "Jos ette sittenkään kuule minua, niin minä vielä kuritan teitä seitsenkertaisesti teidän syntienne tähden." Jumalan kurituksella on kuitenkin aina hyvä tarkoitus. 1.Kor.11:32 muistuttaa: "Mutta kun meitä tuomitaan, niin se on meille Herran kuritusta, ettei meitä maailman kanssa kadotukseen tuomittaisi." Kun Israelista tulee kansoille pää, kuten mainitaan esim. 5.Moos.28:13, se viittaa siihen, että ihmisen Vapahtaja, Messias hallitsee. Hän yksin on pää. Israel on edelleen välikappale, sillä Messias saapuu Jerusalemiin. Se, että Raamattu antaa ymmärtää Israelin olevan kerran johtava kansakunta, liittyy yksiselitteisesti Kristukseen, joka tulee hallitsemaan. Kyse ei tässä ole Israelin erinomaisuudesta.

Jeesuksen opetuslapset olivat kovin kiinnostuneita lupauksesta koskien tulevaa

rauhan aikaa, jossa Israelilla on merkittävä osuus. Apt.1:6 "Niin he ollessansa koolla kysyivät häneltä sanoen: Herra tälläkö ajalla sinä jälleen rakennat Israelille valtakunnan?" Lukiessamme evankeliumeista Jeesuksen viimeisestä saapumisesta Jerusalemiin pääsiäisjuhliille, mieliimme piirtyy näky suuresta ihmisjoukosta, joka riemuiten ottaa Herran vastaan pitäen Häntä luvattuna Messiaana.

Monet juutalaiset oppineet ajoittivat Messiaan ilmestymisen tähän aikaan tapahtuvaksi. Ihmisen aikaa oli eletty 4000 vuotta: 2000 vuotta ilman Mooseksen lakia, 2000 sen kanssa, ja nyt oli käsillä viimeinen aika, jolloin Messias ilmestyisi. Messiasodotus oli voimakas. Apostolit liittivät aikansa tähän juutalaiseen perinteeseen. Mm. 1.Kor.10:11, Hepr.9:26, 1.Piet.1:20 ja 1.Joh.2:18 viittaavat ajatukseen, että niin sanottu lopun aika alkoi Jeesuksen ensimmäisen tulemuksen hetkellä. Juutalaiset osasivat odottaa Messiaasta, mutta oli virhe odottaa pelkästään poliittista vapahtajaa, joka olisi tuonut maallisen hyvinvoinnin ilman kiusallista muistutusta ihmisen langenneesta ja syntisestä tilasta.

Monet ovat odottaneet Kristuksen, Messiaan, tulemista omana aikanaan. Uskonnolliset ihmiset sekä juutalaisista että pakanoista ovat aina olleet taipuvaisia seuraamaan messias-hahmoja ja suuria Jumalan maanpäällisiä ”edustajia”, ja heitähän esiintyy meidänkin aikamme. Rabbi Johanan ben Zakkai tapasi sanoa, että jos kädessäsi on taimi, kun sinulle sanotaan ”Katso, Messias on tullut”, niin istuta ensin taimi, ja mene vasta sitten vastaanottamaan messiaista. Ensimmäisellä vuosisadalla eläneen rabbin tarkoitus oli varoittaa oppilaitaan aikansa monista messias-ehdokkaista ja messiaanista liikkeistä.

Ajanlaskumme alkupuolella juutalaisen kansan keskuudesta nousi monia messias-ehdokkaita. Ennen Kristusta tiedetään ainakin kaksi ja jälkeen Kristuksen ainakin 48 väärää juutalaista messiaista, joista yksi oli nainen. Tunnetuin on Simon Bar Koziba, jolle aikansa vaikutusvaltainen rabbi Akiva antoi nimen Bar Kochba, ”Tähden poika” nimittäen hänet messiaaksi. Tämä ”messias” tuotti suuren pettymyksen ja murhenäytelmän suurelle osalle juutalaisista kansaa, kun vuonna 135 jKr. roomalaiset nujersivat kovin ottein Bar Koziban johdolla kapinaan nousseet juutalaiset.

Risto Santala mainitsee kirjassaan ”Juuret II” ensimmäisen vuosisadan alussa kirjoitetun Messiaista kuvaavan rabbiinisen tekstin, joka kuuluu: ”Voi, Israelin pelastus on kadotettu! Mutta taivaasta kuului ääni, joka sanoi: ’Eliä, niin ei ole tapahtunut. Mutta Hän on neljänsadan vuoden ajan suuren meren äärellä, kahdeksankymmentä vuotta Koorahin poikien kanssa, kahdeksankymmentä vuotta Rooman porteissa ja lopun aikaa Hän kulkee suurissa kaupungeissa siihen asti, kunnes tulee loppu.’”

Tekstin rabbiininen tulkinta on, että Messias, Lohduttaja, toimii viimeisen kahden tuhannen vuoden ajanjaksona seuraavasti: Hän aloittaa toimintansa Välimeren, (eli Suuri Meri) ympäristössä, menee Samariaan (eli Koorah), sitten Roomaan, ja lopulta kaikkialle maailmaan (eli suuret kaupungit). Huomaamme, kuinka tämä on tarkka kuvaus Jeesuksen evankeliumin leviämisestä. Näin tämä rabbiininen ajat-

▲ Jumala on uskollinen sanalleen.

telukin edellyttää Messiaan tulemuksen tapahtuneen jo noin kaksituhatta vuotta sitten, eli juutalaisen ajanlaskun kolmannen kaksituhattuviisivuotiskauden alussa.

Matt.26:26–29 luemme Jeesuksen viimeisestä pääsiäisateriasta, jolle kristillinen ehtoollinen perustuu. Raamattumme mainitsee Hänen sanoneen ojentaessaan viinimaljaa: ”Tämä on minun vereni, liiton veri, joka monen edestä vuodatetaan.” Kreikankielinen Uusi testamentti puhuu Uuden liiton verestä ja näin myös englanninkieliset käännökset yleensä. Jeesus tähdensi opetuslapsilleen, vaikka nämä eivät asiaa tällöin vielä täysin ymmärtäneet, että Hänen tuleva uhrinsa oli Vanhassakin testamentissa luvattu Uusi liitto. Jeremia 31:31: ”Katso päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin minä teen Israelin heimon ja Juudan heimon kanssa uuden liiton.” Ilman liittoa Israelin kanssa ei olisi uutta liittoa Kristuksessa.

Room. 9:2–5 Paavali kirjoittaa: ”...minulla on suuri murhe ja aineellinen kipu sydämessäni, sillä minä soisin itse olevani kirottu pois Kristuksesta veljeni hyväksi, jotka ovat minun sukulaisiani lihan puolesta. He ovat israelilaisia, heidän on lapseus, ja kirkkaus ja liitot, ja lain antaminen ja

jumalanpalvelus ja lupaukset, heidän ovat isät ja heistä on Kristus lihan puolesta, hän, joka on yli kaiken, Jumala, ylistetty iankaikkisesti, amen!” Ja Roomalaiskirje 11:12: ”Mutta jos heidän lankeemuksensa on maailmalle rikkaudeksi, ja heidän vajautensa pakanoille rikkaudeksi, kuinka paljon enemmän heidän täyteytensä!”, edelleen jakeet 15–16: ”Sillä jos heidän hylkäämisensä on maailmalle sovituksesi, mitä heidän armoihin ottamisensa on muuta kuin elämä kuolleista! Mutta jos uutisleipä on pyhä, niin on myös koko taikina ja jos juuri on pyhä, niin ovat myös oksat.”

Juuri on Kristus, ja pakanat ovat osa saman puun oksastoa yhdessä uskovan Israelin kanssa. Uusi liitto on Jumalan lupaus Israelille, juutalaisille ja kaikille kansoille, pakanoille. Vaikka Israel ei kansana ole Uudessa liitossa, seurakunta ei ole tullut Israelin sijaan. Jumala on määrännyt ajan, jolloin Hän vetää koko Israelin kansana kääntymykseen ja Jerusalemista tulee tuhatvuotisen maailmanhallituksen keskuspaikka. Tähän viittaa myös Isä Meidän rukous, kun pyydämme: Tulkoon sinun valtakuntasi, tapahtukoon sinun tahtosi. □

Hannu Juusolan Israelin historia johdattelee lukijaa antisemitismiin

Helsingin yliopiston tutkijan Hannu Juusolan "Israelin historiaa" on kiiteltä julkisuudessa (HS 13.12.05) vuoden parhaisiin kuuluvana, objektiivisena tietokirjana. Tutustuminen Juusolan kirjaan, jota hän itse kuvaa "ensimmäisenä suomenkielisenä yleisesityksenä modernin Israelin historiasta" paljastaa kuitenkin Israelin todelliseen historiaan perehtyneelle lukijalle, että teos sisältää lukuisia historiallisia virheitä, epätouksia ja Israel-vastaista asenteellisuutta. Vaarallisinta tämantapisessa, yleisön suosiota saavutaneessa kirjassa on se, että se johdattaa pahaa aavistamatonta lukijaansa ensiaskeliin kohti antisemitismia.

EERO HIRVONEN

Löydettyäni viime vuoden lopulla kirjakaupasta Hannu Juusolan kirjan (Israelin historia, Gaudeamus 2005), joka käsitteli Israelin historiaa 1800-luvun lopusta nykypäiviin, ostin sen ja ryhdyin mielenkiinnolla lukemaan. Olinhan itse kirjoittanut kolme vuotta aikaisemmin samasta aiheesta kirjan "Tais-televa Israel", joka pohjautui luotettaviin historiallisiin lähteisiin ja kansainvälisesti arvostettuihin kommentaareihin. Huomasin kuitenkin kohta, että näkemysimme Israelin - ja varsinkin sen sotien -historiasta olivat monessa kohdin täysin vastakkaiset.

Kirjaa selatessani silmäni osui ensimmäiseksi Juusolan karttaan Iso-Britannian Palestiinan mandaattialueesta, josta oli jätetty 2/3-osaa pois! Syyksi Juusola sanoi sen, että Jordanjoen itäpuolinen alue annettiin myöhemmin Transjordanian hallitsijalle. Vakavampi virhe sisältyy kuitenkin Juusolan tulkintaan Balfourin julistuksesta pelkkänä Britannian "lupauksena", jonka

"sionistit tulkitsivat optimistisesti tarkoittavan juutalaista valtiota Jordanjoen molemmilla rannoilla". Juusola unohtaa mainita, että kyseessä oli brittihallituksen tärkeä päätös, joka hyväksyttiin Versaillen rauhankonferenssissa 1919 ja vahvistettiin Kansainliitossa 1920 juutalaisen kansallisen kodin perustamiseksi koko mandaattialueella.

Ensimmäisen vakavan kysymysmerkin Juusolan "objektiivisesta historiantulkinnasta" joutuu esittämään kirjoittajan kuvatessa mandaattialueella 1936 puhjennutta arabikapinaa. Juusolan mielestä "kapina vaikutti kaikista negatiivisista vaikutuksista huolimatta huomattavasti palestiinalaisen identiteetin syntyyn. Se synnytti lukuisia sankaritarinoita palestiinalaisista, jotka nousivat mahtavaa vihollista vastaan. Kapina auttoi siten synnyttämään kansan", Juusola kirjoittaa.

"Holokaustista voimanlähde sionismille"

Juusola suhtautuu käsittämättömällä tavalla kuuden miljoonan juutalaisen

joukkomurhaan kirjoittaessaan, että "holokaustista tuli lopulta huomattava voimanlähde sionismille; se sai Euroopan ja Yhdysvaltojen yleisen mielipiteen vakuuttumaan juutalaisvaltion välttämättömyydestä." Sodanjälkeistä kehitystä selostaessaan Juusola kuvaa Irgunin ja Lehin "brittienvastaista aseellista kapinaa", mutta jättää mainitsematta Britannian aseellisen toiminnan siirtolaisuuden estämiseksi Palestiinaan.

Juusola tulkitsee Israelin itsenäisyssotaa virheellisesti ja arabimyönteisesti. Samanlaisiin väitteisiin olemme tosin törmänneet aikaisemminkin mediassa, mm. Helsingin Sanomissa. Myös Juusolan mielestä Israel oli sotilaallisesti ylivoimainen sodan alkuvaiheessa - jota Juusola pitää pelkkänä sisällissotana - ja myös toukokuun puolesta välistä 1948 alkaen, jolloin viiden arabimaan armeijat hyökkäsivät juuri itsenäistynyttä Israelia vastaan.

Sodan yksityiskohdista mainittakoon, että Juusola tuomitsee Irgunin ja Lehin hyökkäyksen Deir Yasinin kylään "siviilien murhaamisena", mutta unohtaa mainita muutamia päiviä myöhemmin tapahtuneen 80 juutalaisen siviilin joukkosurman sairausaattueen ollessa matkalla Hadassan sairaalaan ja vieressä olevien brittijoukkojen kieltäytyessä puuttumasta tapahtu-

jatkuu sivulla 19